

Lägesrapport 240520–240915

Inför varje styrgruppsmöte tar Landsbygdsnätverkets kansli fram lägesrapport och måluppföljning. Syftet är ni ska bli insatta i pågående verksamhet, resultat och utfall utifrån målen i aktivitetsplanen för 2023–2024. Lägesrapporten består därför av tre delar; *Vad är på gång?* och *Uppföljning av genomförda aktiviteter* samt bilagan *Måluppföljning 2023–2024*.

Innehåll

Innehåll.....	2
Vad är på gång?	3
Hållbara livsmedelssystem.....	3
Kunskapsutveckling och innovation	3
Innovationssupport.....	3
Näringarnas attraktionskraft.....	3
Livsmedelsberedskap och hållbar konsumtion	4
Förståelse och kunskap om målkonflikter	4
Främja nationella och internationella samarbeten	4
Projekt; Gröna kluster	5
Projekt; MATtanken.....	5
Projekt; Hållbara blå näringar.....	7
Landsbygdsutveckling genom Leader	7
Kunskapsutveckling och innovation	7
Länka till nationella och europeiska strategier och nätverk	8
Främja nationella och internationella samarbeten	8
Bistå förvaltning av program	8
Sprida information om ersättningar och stöd	8
Omvärldsbevaka	8
Bidra till övervaknings- och utvärderingskapacitet.....	9
Övrig verksamhet	9
Uppföljning genomförda aktiviteter	10
Hållbara livsmedelssystem	10
Projekt; Gröna kluster	13
Projekt; MATtanken.....	14
Projekt; Hållbara blåa näringar.....	15
Landsbygdsutveckling genom Leader	17
Bistå förvaltningen av programmen	19
Övrig verksamhet	21

Vad är på gång?

Hållbara livsmedelssystem

[Analysgruppen](#) **Hållbara gröna näringar** har en ny ledamot på ingång från länsstyrelserna, platsen har varit vakant sedan i våras. Höstens arbete kommer fokusera på att samla ihop resultat från året och förbereda inför nästa år. En viktig del blir att hitta möjligheter till samverkan med analysgrupp AKIS. Båda analysgrupperna kommer träffas på Ultuna i slutet av november, och även vara med på Jordbruksekonomisk konferens som arrangeras av kunskapsnavet Företagsledning och entreprenörskap

Kunskapsutveckling och innovation

Utbildningsmoduler inom **AKIS Academy** är översatta till svenska och kommer finnas tillgängliga i höst. De två analysgrupperna AKIS och Hållbara gröna näringar kommer att genomföra utbildningen och gemensam workshop hålls 26 november, då vi träffas på Ultuna.

Arrangerar fortsatt **pulsmöten med gröna kluster och kunskapsnav** varannan månad.

Informationsträff om EIP-Agri arrangeras på förmiddagen den 2 oktober.

Projektträff för deltagare i projekt inom EIP-Agri arrangeras på eftermiddagen den 2 oktober.

Planering av **studieresa till Irland** i februari 2025

Innovationssupport

Ny upphandling av support inom EIP-Agri. Nuvarande avtal upphör 31/12–24 och ny utvecklad upphandling kommer ut i september, för att börja gälla 1/1–25.

Elmia Lantbruk 16–18 oktober då vi informerar om EIP-Agri och är medarrangör i nätverksträff med kunskapsnav och gröna kluster.

Näringarnas attraktionskraft

Utförargruppen **Ägarskiften – innovativa lösningar** kommer medverka vid Jordbruksekonomisk konferens på Ultuna den 27 november, med en presentation av fallstudierna om ägarskiften i Österrike och Polen. Förhoppningsvis kommer det också finnas möjlighet att presentera resultat vid en utställning i anslutning till konferensen. Aktiviteter för att testa lösningar för svenska förhållanden planeras också av utförargruppen.

Utförargruppen **Kompetens och livslångt lärande i lantbruket** arrangerar hösten andra träff med Nationellt kompetensråd inom det gröna näringslivet den 11 november. Programmet kommer bl.a. handla om antagningssiffror för

naturbruksgymnasierna och SLU, och vilka konsekvenser det får för branschens kompetensförsörjning. Att hitta lösningar för att hantera den nedåtgående trenden gällande intresset för att utbilda sig till agronom är något som gruppen kommer arbeta med under hösten. En handlingsplan baserad på inspel från höstens första möte med Kompetensrådet kommer också att tas fram.

Utförargruppen **Gröna näringar attraktionskraft** arrangerar ett webinarium den 4 oktober för arbetsgivare inom gröna näringar om framtidens arbetskraft, vad de önskar och vad de förväntar sig. För att bredda bilden av vad det gröna näringslivet kan vara och vilka vitt skilda yrkesroller som finns planeras en kampanj med arbetsnamnet Jordens bästa i sociala medier i november, där unga förebilder i branschen på ett roligt och tydligt sätt ska få möjlighet att visa upp vad de jobbar med.

En utförargrupp om **jämställdhet inom jordbruket** kommer att starta under hösten. Arbetet kommer fokusera på hur åtgärder i strategisk plan används för att främja jämställdhet och vad som skulle kunna göras i nästa period för den gemensamma jordbrukspolitiken. Landsbygdsnätverket kommer även vara en projektbeställare inom SLU:s kurs "Lantbruksvetenskap 2 – tvärvetenskapliga perspektiv" för agronomer som går i höst. Vårt projektcase kommer att handla om jämställdhet inom jordbruket, och har koppling till det som utförargruppen ska göra. Jämställdhet inom jordbruket är en utmaning som analysgruppen Hållbara gröna näringar har identifierat sedan tidigare.

Livsmedelsberedskap och hållbar konsumtion

Arbetsgruppen **Hållbara blå näringar** fortsätter arbeta med **temat beredskap** under hösten. Podden Landet #182 som publiceras den 30 september handlar om småskaligt fiske, livsmedelsberedskap och hållbara bygder. Medverkande i avsnittet är två projektledare med erfarenhet från fiske- och beredskapsprojekt på Gotland och i Kvarken samt en person från Svenska Insjöfiskares Centralförbund.

Förståelse och kunskap om målkonflikter

Utförargruppen **Livsmedelsproduktion och stödssystem** planerar för två olika aktiviteter under hösten, varav ett **webbinarium** den 20 november om investeringsstöden i CAP. Det andra kommer ha fokus på jordbrukarstöden, särskilt miljöersättningarna. Till träffarna kommer medlemsorganisationer med intresse för frågorna att bjudas in.

Främja nationella och internationella samarbeten

Landsbygdsnätverket kansli kommer under hösten 2024 att delta i diskussioner om hur det **kluster för grön arkitektur** inom CAP (på EU-nivå) som de nationella nätverken i EU beslutat om, ska utvecklas. Klustret bidrar till kontaktnät inom nätverken men även in förvaltningen av stöd inom CAP. Det pågår även diskussioner med kansli i andra länder runt Östersjön, med särskilt fokus på utbyte kring aktiviteter som främjar genomförandet av miljö- och klimatstöd.

Projekt; Gröna kluster

Organisering: Parterna inom projektet kunde, vid mötet i Gamleby i våras, konstatera att landets gröna kluster har mycket gemensamt och behöver hitta ett sätt att samarbeta och utbyta kunskaper och erfarenheter även efter projektet. För att komma vidare i frågan fortsätter nätverket arbetet med att hitta en fungerande organisering för Nätverket gröna kluster i Sverige över tid. Styrgruppen för projektet arbetar bland annat med att ta fram förslag på stadgar till den ideella föreningen Nätverket Gröna Kluster.

Beredskapsmässa: Arbetet med beredskapsmässan och resan till Finland fortsätter. Mässan kommer att vara den 9–10 oktober i Uleåborg i norra Finland. Syftet med studieresan är att få ny kunskap inom livsmedelsberedskap, förståelse för hur andra länder arbetar och vilken roll de gröna klustren kan ha i det viktiga arbetet med beredskap framöver. På mässan kommer bland annat finnas representanter från finska försvarsmakten, finska klimat- och näringsdepartementet samt Proagria.

Projekt; MATtanken

Offentliga måltidens dag firar femårsjubileum. Den 15 oktober bjuder MATtanken in till webinariet *Världsbäst!? Offentliga måltider – igår, idag, imorgon.* Medverkar gör historikern och författaren Gunnar Wetterberg som kommer att belysa framväxandet av Sveriges offentliga måltider i ett historiskt perspektiv. Kostchefer från Vallentuna och Köpings kommuner ger sin bild av status och utmaningar för dagens måltider i förskola, skola, vård och omsorg. Avslutningsvis blir det samtal med en framtidsspanarpanel.

Inför firandet av **Offentliga måltidens dag den 17 oktober** fortsätter vi att uppdatera det profilmaterial som arrangörerna kan ladda ner från vår hemsida. Fortlöpande arbete med att ta emot anmälningar till firandet. Den 17 oktober medverkar vi ihop med Måltidsakademien vid en aktivitet i Stockholm med syfte att lyfta **måltidens betydelse i samhället.**

I höst görs de avslutande insatserna och i december slutredovisar MATtanken arbete med att **stärka offentliga måltidsverksamhetens [beredskapsarbete](#)** i samarbete med Livsmedelsverket, med medel från MSB.

Höstens **Studio MATtanken** är under planering. Studion den 27 september lyfter vad som händer i måltidsverksamheter runt om i landet under Beredskapsveckan. Vi kommer också diskutera kök för höjd beredskap tillsammans med en storkökskonsult. Ytterligare tillfällen för Studio MATtanken är den 25 oktober och 29 november.

I december genomförs ännu en nätverksträff i **Beredskapsnätverket.**

Erfarenhetsbanken kommer uppdateras och vi planerar också ett par artiklar under vinjetten På spaning.

Arbetet med **SILO-databasen** fortsätter. I slutet av september har vi genomfört nästa uppdatering, den tredje i år, och fortsätter sedan att rulla ut kommunikation kring nyttan med samlad nationell livsmedelsstatistik i till exempel beredskapssammanhanget. Förberedelser görs även inför insamlingen av 2024 års livsmedelsstatistik som påbörjas efter årsskiftet. Regionernas inköp av livsmedel kommer att inkluderas och i oktober hålls förberedande möte med regionernas representanter om detta.

MATtanken har beviljats pengar för att fortsätta med arbete inom **Ett nytt recept för skolmåltider** till och med april 2025. Fokus under hösten är marknadsföring mot nya målgrupper samt att fortsätta att utveckla och fylla på [Erfarenhetsbanken](#). Eventuellt hålls ytterligare en tematräff i november.

Fler aktiviteter som genomförs i höst:

- 18 september. Talar om beredskap på en konferens för framtidens storkök i Göteborg - Offentliga måltider.
- 25 september. SILO och beredskapsfokus på regional träff, Länsstyrelsen Västmanland, kommuner och regioner.
- 19–20 september. Lyfter SILO och beredskap hos Jämförelsenätverket, Karlskoga.
- 1 oktober. MATtanken deltar i introduktionsutbildning för Foodservicebranschen.
- 9 oktober. Talar om SILO på Hushållningssällskapets webinarium
- 10 oktober. Talar om SILO och beredskap på Matilda Foodtech:s kundevent.
- 21 oktober: Pratar offentliga måltider och SILO på LRF:s konferens i Brastad.
- 23 oktober. MATtanken håller i ett av passen på den digitala nationella livsmedelsstrategikonferens som Tillväxtverket arrangerar: Lokal lönsamhet genom offentliga måltider. Luleå och Linköpings kommun medverkar under programpunkten
- 7 november. Talar om beredskap på geriatriska nutritionsdagen.
- 4 december. Regional temadag, Västra Götaland på tema Beredskap.

Projekt; Hållbara blå näringar

Nordisk konferens om samlokalisering till havs – 25–26 september Malmö, nätverkskansliet deltar med spridning och expertis.

Iceland Innovation Cluster – medarrangör till workshop 4/10 i Göteborg.

Kampanj Havs- fiskeri- och vattenbruksprogrammet – samla artiklar om projekt och investeringar som genomförs med medel från programmet. Sätta ihop dessa till en kampanj för att skapa värde för utförare och övriga som är intresserade eller kan inspireras till att söka själva.

Infokampanj Vad är Vattenbruk? – kampanj i sociala medier, främst Instagram, med allmänhet och beslutsfattare som målgrupp.

Avel och sättfiskgrupp - uppstartsmöte av en eventuell grupp med syfte att understödja säkerställandet av avels- och sättfisk för framtida expansion av svensk fiskodling.

Leaderträff – blåa aktiviteter på nationella Leaderträffen 23–24/10 Vimmerby

Kampanj om Svensk Sjömat – samarbete med Blå mat för att få till en rikstäckande stor kampanj om hållbar svensk sjömatkonsumtion.

Nationell Yrkesfiskekonferens – nätverket är medarrangör till den årliga konferensen som i år är den 28–29/11.

Riksdagsseminarium – arbetsgruppen planerar seminarium om förenklingar, lagstiftningsändringar och konsekvenser (ännu ej tidsatt).

Landsbygdsutveckling genom Leader

Kunskapsutveckling och innovation

Den 23–24 oktober är det dags för årets **nationella Leaderträff**. [Programmet](#) för träffen gick ut i maj och vi kan redan nu se att antalet deltagare kommer bli rekordmånga med uppemot 240 anmälda i början av september. I vanliga fall har träffen drygt 200 deltagare. Förutom representanter från landets samtliga Leaderområden deltar även ett tiotal nationella organisationer som bjudits in för att nätverka med deltagarna under fikapausen.

Analysgruppen Stärkt landsbygdsperspektiv: Under våren bildades två utförargrupper och de har hittills haft var sitt möte under hösten. Den ena gruppen har fokus på **arbetsätt för att integrera landsbygdsperspektiv** och har under våren 2024 fungerat som bollplank för deltagaren Norrtälje kommuns arbete inom området. Den andra gruppen har börjat arbeta utifrån temat **Samhällsplanering i landsbygder** och kommer att titta närmare på utmaningar kopplat till "gränsbygder i landsbygder". Gruppen genomförde ett internt kunskapswebbinarium i maj och har under hösten identifierat två egna lärande exempel inom den egna gruppen. Under hösten kommer de båda grupperna att arbeta vidare med att lära tillsammans, planera och genomföra aktiviteter, samt vid behov bjuda in fler organisationer i arbetet. Gruppen Samhällsplanering i landsbygder vill bland annat lyfta lärande exempel och utifrån dessa diskutera utmaningar och möjligheter kopplat till landsbygd i gränsbygder.

Länka till nationella och europeiska strategier och nätverk

Under sommaren har nätverkskansliet producerat **två avsnitt av podden Landet med fokus på unga** som släpps nu i början av hösten. Den ena handlar om Young Leader Forum, det nya internationella ungdomsnätverket Youth in Leader Community samt transnationella samarbeten inom Leader som involverat unga och vad man kan lära av dessa. Det andra avsnittet handlar om ungas entreprenörskap och idéer och på vilket sätt vuxenvärldens attityder och stöd kan påverka unga i landsbygder.

Främja nationella och internationella samarbeten

Landsbygdsnätverket och Lokal Utveckling Sverige samarbetar om flera aktiviteter. Under hösten kommer **Leaderområden** i region Syd och Mälardalen ha **regionala träffar**. Syftet är att ge Leaderområden möjlighet att träffa kollegor och samverkanspartner inom ett större geografiskt område, vilket ofta ger både värdefull kunskap, nya tankar och idéer. Representanter från LUS kommer den 23–24 september **träffa nationella aktörer** som LRF och statssekreterare Dan Ericsson. Senare i höst planerar LUS ett **nätverksmöte för LAG-ledamöter**. Syftet är en kvalitetshöjning av LAG.

Bistå förvaltning av program

Sprida information om ersättningar och stöd

Jordbruksverket kommer att ha en kampanj för att **öka anslutningen till vissa vattenvårdsåtgärder**, Landsbygdsnätverket bidrar till spridning av material i kampanjen.

Omvärldsbevaka

Landsbygdsnätverkets kansli deltar i de återkommande **analysmötena för målstyrning av EU-programmen** (Strategisk plan för GJP och Havs- fiskeri- och vattenbruksprogrammet). Landsbygdsnätverket kan bidra med input från

medlemsorganisationer men också i åtgärder som t.ex. kampanjer för att öka anslutningen till vissa stöd. Omvärldsbevakning sker också genom deltagande i internationella samarbeten, se ovan rubrik.

En av ledamöterna i analysgruppen Hållbara gröna näringar har anmält intresse för medverkan i EU CAP-nätverkets **tematiska arbetsgrupp om framtidens lantbrukare och generationsskiften**. Gruppen kommer starta upp under hösten.

Bidra till övervaknings- och utvärderingskapacitet

Den 25 september genomför nätverkskansliet tillsammans med Jordbruksverket ett webinarium där Ramboll presenterar **resultat från en processutvärdering av vissa stöd i den strategiska planen**. Nätverket bidrar med moderator och kommunikatörstöd.

Övrig verksamhet

Landsbygdsveckan 2025

Arbetet med Landsbygdsveckan 2025 intensifieras under hösten i arbetsgruppen med deltagare från Tillväxtverket, SLU och Landsbygdsnätverket. Fyra tillfällen med digitala Öppet hus erbjuds under november-februari. Anmälan för evenemang kommer öppna under november.

Samarbete kring regeringsuppdrag ”Kvinnors entreprenörskap, ägande och företagande”

Tillväxtverket leder ett [regeringsuppdrag med fokus på att främja kvinnors företagande](#). Representanter från Tillväxtverket, nätverkskansliet, Skolverket och Jämställdhetsmyndigheten har haft ett första möte för att inleda samarbete kring uppdraget. Kopplingar finns till den kommande utförargruppen inom Hållbara gröna näringar om jämställdhet inom jordbruket. Ett förslag som ska diskuteras vidare är att ordna en gemensam aktivitet under Landsbygdsveckan 2025.

Uppföljning genomförda aktiviteter

För översikt och koppling till mål– se bilaga 1 Måluppföljning 2023–2024.

Hållbara livsmedelssystem

Hållbara livsmedelssystem: Medlemmarna ska tillsammans ha genomfört aktiviteter som utvecklar deras kunskap och samarbeten för hållbara livsmedelssystem, i synnerhet med sikte mot ökad livsmedelsberedskap och cirkularitet.

AKIS - startat upp två utförargrupper

Utförare: Landsbyggsnätverkets kansli

Typ av aktivitet: Utförargrupper till AKIS analysgrupp

Kort beskrivning av aktivitet: Utförargrupperna 1) Metoder för effektiv kunskapsinhämtning, delning och användning och 2) Lärandekultur och organisatoriskt lärande i AKIS-organisationer, ska under hösten arbeta med sina uppdrag. Resultatet ska kunna användas för kunskapsspridning och utbildning av AKIS-organisationer. Platserna annonserades ut i maj/juni, och platserna tillsattes av sökande i juni. Gemensamt uppstartsmöte i augusti och slutredovisning i november/december.

Så bidrog aktiviteten till målen: Utförargrupperna bidrar till två av delmålen för att uppnå målbilden för AKIS 2030. Se deltagare och målbild [här](#).

Lärdomar: Nytt arbetssätt med utförargrupper. Bra att redan från början vara tydlig i budget, tidsramar, arbetssätt och uppföljning. Bra med gemensam uppstartsträff när områdena går in i varandra.

AKIS-kampanj - utvecklar kunskap, driver innovation

Utförare: Nätverkskansliet

Typ av aktivitet: Kampanj på webb och i sociala medier i form av film, artiklar och inlägg.

Kort beskrivning av aktivitet: Syftet är att öka medvetenheten om vad begreppet AKIS innebär. Målet är att fler personer inom målgruppen i systemen ska veta att de är en del av helheten för att öka möjliga samarbeten.

Så bidrog aktiviteten till målen: Se ovan

Lärdomar: Kampanjen pågår fortfarande.

Träff med Nationellt kompetensråd inom det gröna näringslivet

Utförare: Utförargruppen Kompetens och livslångt lärande

Typ av aktivitet: Digitalt möte 9 september

Kort beskrivning: Träffen med Nationellt kompetensråd fokuserade på vad branschen gör för att öka intresset för att utbilda sig och jobba i de gröna näringarna. Presentation, inspel via Menti från deltagarna, diskussioner. Underlag för handlingsplan som utförargruppen kan jobba vidare med.

Så bidrog aktiviteten till målen: 57 deltagare från gröna näringar, utbildningsanordnare och myndigheter. Deltagarna fick information, utbyte erfarenheter och kom med många inspel om branschens behov av kompetenser samt hur olika organisationer bidrar i arbetet.

Lärdomar: Stort engagemang för frågorna – många som bidrar i arbetet för gröna näringars kompetensförsörjning. Samordning av ett gemensamt arbete efterlyses, vilket utförargruppen har som plan att ta sig an.

Studier om ägarskiften i EU-länder

Utförare: Utförargruppen Ägarskiften – Innovativa lösningar

Typ av aktivitet: Undersökningar i samarbete med SLU, Kompetenscentrum företagsledning

Kort beskrivning av aktivitet: Två studenter vid SLU har gjort undersökningar av hur andra länder arbetar med ägarskiften; en litteraturoversikt baserad på forskningsartiklar och en fallstudie av Österrike.

Så bidrog aktiviteten till målen: Studierna har presenterats och diskuterats med utförargruppen. Metoden i fallstudien används i en fallstudie av ägarskiften i Polen som utförargruppen genomför. Erfarenheter från andra länder kan bidra till ökad kunskap och lärande gällande ägarskiften i Sverige. Resultat från studierna kommer spridas under hösten, bl.a. genom artiklar och presentation vid Jordbruksekonomisk konferens på Ultuna 27 november.

Lärdomar: Värdefullt med samverkan med universitetet och studenter.

Podd #177 Innovationskraft i jordbruket - Projekt som förändrar framtiden

Utförare: Landsbyggsnätverkets kansli tillsammans med Jordbruksverket

Typ av aktivitet: Podcast

Kort beskrivning av aktivitet: Långt över 100 projekt har godkänt under de tio år som innovationsstödet EIP-Agri har funnits. I avsnittet medverkar två innovatörer och projektledare som har tagit emot stöd via EIP-Agri, och en person från innovationsupporten som finns kopplat till stödet.

Så bidrog aktiviteten till målen: Släpptes den 29/5 och hade haft 411 lyssningar den 10/9.

Lärdomar: Det finns många bra idéer som väntar på att förverkligas och stödet via AIP-Agri kan vara en bra start. Innovationssupporten behövs för att inspirera och stötta.

Podd #179 Vad händer sen – överlevnad och hållbarhet efter projektiden

Utförare: Landsbyggsnätverkets kansli

Typ av aktivitet: Podcast

Kort beskrivning av aktivitet: Kunskapsspridning som hjälper projekt att överleva efter projektiden. Två forskare medverkar i podden.

Så bidrog aktiviteten till målen: Kunskapsspridning som bidrar till nyttiggörande av projektresultat. Släpptes den 28/8 och hade haft 404 spelningar den 10/9. Avsnittet har gått ovanligt bra i sociala medier; på Facebook har det nått 3 444 personer och 376 personer har klickat sig vidare för att läsa och lyssna.

Lärdomar: Tvärdisciplinär grupp, god projektplanering, tydlig plan för marknadsinträde och samarbete med andra projekt/grupper i bygden/ämnesområdet gynna projektens överlevnad.

Medverkat på Borgeby och Brunnby lantbruksmässor

Utförare: Samordnare och innovationssupport

Typ av aktivitet: Informationsspridning om EIP-Agri

Kort beskrivning av aktivitet: Vandrande monter samt korta föredrag om innovationsstödet i Jordbruksverkets tält. Rullande film i montern om EIP och filmer från EIP-projekt.

Så bidrog aktiviteten till målen: Informationsspridning om stödet samt delgivning av resultat.

Lärdomar: Bra upplägg att mellanlanda då och då i Jordbruksverkets monter, samt ha korta föredrag men fokus på vandrande monter.

Projekt; Gröna kluster

Nätverksträff om internationellt samarbete och projektarbete

Utförare: Nätverkskansliet och fyra gröna kluster från projektet.

Kort beskrivning av aktivitet: Webbinarium den 12 juni, med deltagare från klustren i projektet. Programmet innehöll pass kring hur flera av klustren arbetar med internationellt projektarbete. Öjeby Agro Park (tillsammans med representant från Finland), Agroväst, Gröna Halland och Vreta kluster presenterade sina erfarenheter och deltagarna på träffen kunde ställa frågor och diskutera.

Så bidrog aktiviteten till målen: Ett av målen i projektet är att genomföra ett digitalt seminarium om internationellt projektarbete. 15 deltagare från 12 olika kluster.

Lärdomar: Gröna kluster driver många internationella projekt. Det finns mycket att lära av de kluster som varit med i dessa processer över tid. Att vara med i internationella sammanhang är värdefullt framförallt för kunskapsinsamling men det finns en del administration som kan vara svår. Ett viktigt medskick är att noga tänka igenom så att samarbetet/projektet verkligen tar hem rätt kunskap till ditt kluster. Företagen är de vi arbetar för och direkt/indirekt måste det finnas en god nytta för deras utveckling.

Podd #178 Gröna kluster - tillsammans förändrar vi Sveriges landsbygder

Utförare: Nätverkskansliet och tre gröna kluster från projektet

Typ av aktivitet: Podcast

Kort beskrivning av aktivitet: I avsnittet medverkade representanter för Gotland Grönt Centrum, Vreta Kluster och Gröna klustret Nuntorp. Tillsammans berättade de om några av landets gröna kluster och den infrastruktur de tillsammans bidrar med in i systemet.

Så bidrog aktiviteten till målen: Projektet ska bland annat arbeta med omvärldsbevakning för att identifiera nya möjligheter till samverkan. Poddavsnittet är ett sätt att berätta om klustren, verksamheterna och möjligheter framöver. Släpptes den 12/6 och hade haft 511 spelningar den 10/9.

Lärdomar: Det blir tydligt att de gröna klustren är en infrastruktur över landet som bör användas och nyttjas ännu mer i systemet. Gröna kluster kan bl.a. facilitera och underlätta för resten av det stödjande systemet.

Projekt; MATtanken

Arbetet med **SILO-databasen** har fortlöpt. Förberedelser har under sommaren gjorts för nästa uppdatering (den tredje) i mitten/slutet av september. Sedan juni har vi erbjudit fortlöpande support via mejl och digitala möten för användare som vill ha vägledning i hur SILO-databasen fungerar eller har specifika frågor.

MATtanken släppte i maj och juni två egna **artiklar** baserat på fakta från SILO-databasen. [Hur svenskt är knäckebrödet?](#) och [SILO-statistiken över pasta blev en ögonöppnare](#), varav den sistnämnda artikeln fick genomslag då frågan om svensk pasta fortsatte att dryftas i branschmedia. Lokala/regionala media har också fortsatt att göra uppföljningar kring resultat baserat på SILO. Sammantaget har uppemot tio artiklar fångats i vår omvärldsbevakning från mitten av maj till september.

28 maj. Medverkade digitalt på dag som anordnades kring den **regionala livsmedelsstrategin i Kalmar län** med fokus på inköp av svenska livsmedel till offentliga kök

30 maj. Medverkan på "Foodservice 24", **branschdag för dagligvaruleverantörer** på Moderna muséet i Stockholm. Presenterade bland annat SILO för 120 deltagare. Många kontakter knöts och flera livsmedelsföretagare har hört av sig efteråt och velat veta mer om SILO

30 maj. "**Skånebönan** - Den offentliga måltiden" hade arbetsgruppsmöte. Digital medverkan då vi bland annat pratade om SILO

I **Studio MATtanken**, fredag 31 maj, 08.30-09.15 var temat Dags att sluta servera "vegetarisk" mat? Cirka 230 deltagare.

Ett nytt recept för skolmåltider: MATtanken fortsatte att utveckla och fylla på [Erfarenhetsbanken](#). I dagsläget finns 124 delade erfarenheter kring utveckling av hållbara offentliga måltider.

10 sept. **Digitalt studiebesök** på en ombyggd och en nybyggd skolrestaurang i Karlstad kommun. 108 uppkopplingar från olika delar av landet.

Projekt; Hållbara blåa näringar

Kommunnätverket för fiske och vattenbruk/Sveriges fiskekommuner

Utförare: Nätverkskansliet, 20 kommuner

Typ av aktivitet: Möten, strukturering, kommunikering

Kort beskrivning av aktivitet: Möte med gruppen, strukturering av nätverket med matrikel och arbetsordning, kommunikering. Simrishamn ordförande hösten 2024.

Så bidrog aktiviteten till målen: Kunskapsspridande och samverkan mellan medlemmar. Främja hållbart vattenbruk, beredning och saluföring, bidra till livsmedelstrygghet. Främja hållbart fiske och bevarande av akvatiska biologiska resurser.

Lärdomar: Gruppering med stora värden att dela med varandra. Tyvärr ofta nedprioriterat, flera som inte medverkar. Breddning av nätverk behövs.

Podd #176 I kris är mat ett vapen – om pelagisk fisk som resurs

Utförare: Nätverkskansliet i samverkan med arbetsgruppen Hållbara blåa näringar

Typ av aktivitet: Podcast

Kort beskrivning av aktivitet: Beskriver utmaningar och nuläge inom beredskap för pelagiskt fiske i Sverige. Flotta, landningar, hamnar, produkthantering, samverkan.

Så bidrog aktiviteten till målen: Öka kunskap, fokus på hållbarhet och ökad sjömatkonsumtion. Främja hållbart fiske och bevarande av akvatiska biologiska resurser. 408 lyssningar sedan den släpptes den 22 maj.

Lärdomar: Pelagiskt fiske ett ämne som engagerar och som många har synpunkter om. Synpunkter i sociala medier som behövde hanteras av nätverkets kommunikatörer.

Medverkan i Fokusgrupper: Fiske, Vattenbruk, Fritidsfiske

Utförare: Jordbruksverket, Havs- och vattenmyndigheten, flera medlemmar

Typ av aktivitet: Fokusgrupper

Kort beskrivning av aktivitet: Nätverkskansliet deltar aktivt i fokusgrupper och lyfter våra medlemmars behov på ett konstruktivt sätt.

Så bidrog aktiviteten till målen: Bidrar till bra genomförande av fondarbetet och styrning. Främja hållbart vattenbruk, beredning och saluföring, bidra till livsmedelstrygghet. Främja hållbart fiske och bevarande av akvatiska biologiska resurser.

Lärdomar: Bra diskussioner, viktigt att det blir fart i genomförandet, möjlighet för nätverket att stödja åtgärdsarbete.

Inspiration till Innovation – Grönt möter blått

Utförare: Landsbygdsnätverkets kansli samt Sweden Food Arena

Typ av aktivitet: Webinarie-serie (3 av 3 genomförda)

Kort beskrivning av aktivitet: Webinarier för att inspirera till innovation och samarbete för utvecklad livsmedelsproduktion. Teman har t.ex. varit om uppskalning, industriell symbios, foder och restströmmar. Medverkan från Gårdsfisk, Sweden Pelagic, Innovatum, RISE m.fl.

Så bidrog aktiviteten till målen: Kunskapsutbyte och kunskapshöjande aktivitet som visar synergier och bidrar till ökad samverkan mellan grönt och blått. Bidrar också till bra genomförande av fondarbetet och styrning.

Lärdomar: Viktigt att göra saker tillsammans men svårt då det ofta är uppdelat och ovana vid samverkan. Utmaning att göra innovation inom ett smalt område relevant och intressant för många. Utvärdering visar att utförare är nöjda men att det kräver en insats och att eventuell fortsättning blir först våren 2025.

Fiskhamnens dag i Göteborg

Utförare: Nätverkskansliet, Sjömatsfrämjandet m.fl.

Typ av aktivitet: Evenemang av Göteborgs Fiskhandlareförening och Sjömatsfrämjandet, 8 september.

Kort beskrivning av aktivitet: Medutställare med Sjömatsfrämjandet, informerade om Landsbygdsnätverkets verksamhet inom Hållbara blå näringar.

Så bidrog aktiviteten till målen: Främja hållbart vattenbruk, beredning och saluföring, bidra till livsmedelstrygghet. Främja hållbart fiske och bevarande av akvatiska biologiska resurser.

Lärdomar: Bra event med mycket interaktion med allmänhet.

Landsbygdsutveckling genom Leader

Landsbygdsutveckling genom Leader: Medlemmar ska tillsammans ha genomfört aktiviteter som på nationell och internationell nivå utvecklar deras kunskap och samarbeten i landsbygdsutveckling genom Leader.

Analysgruppen Stärkt landsbygdsperspektiv

Utförare: Tillväxtverket och nätverkskansliet

Typ av aktivitet: Rådgivning/bollplank, webinarium och artikel.

Kort beskrivning: En mindre grupp har fungerat som bollplank och rådgivare för deltagaren Norrtälje kommuns arbete med att ta fram ett förslag på hur landsbygd- och skärgårdsperspektiv kan införas i kommunens tjänsteutlåtanden. En artikel om arbetet har publicerats på nätverkets webbplats och i sociala medier. Gruppen Samhällsplanering i landsbygder har genomfört ett internt kunskapswebbinarium tillsammans med sakkunnig från Tillväxtverket.

Så bidrog aktiviteten till målen: Medverkan från åtta medlemsorganisationer och utvecklad kunskap bland deltagarna. För Tillväxtverkets del har vi även fått reflektioner och lärande kopplat till Metodstödet för livskraftiga landsbygder genom diskussionerna kring arbetet i Norrtälje kommun. Vi har även ett utbyte med gruppen Samhällsplanering i landsbygder och regeringsuppdraget "Strategisk planering i det regionala utvecklingsarbetet".

Lärdomar: Det har varit lärorikt att utgå från ett konkret exempel i de gemensamma diskussionerna. På så vis har gruppen börjat bygga gemensam kunskap kopplat till temat "stärkt landsbygdsperspektiv". Det tar tid för gruppen att hitta gemensamma frågor som upplevs som relevanta utifrån allas olika perspektiv

Young Leader Forum

Utförare: EU CAP Network i samarbete med finska CAP-nätverket

Typ av aktivitet: Konferens

Kort beskrivning av aktivitet: Konferensen samlade ungdomar från landsbygdsområden och personer med anknytning till Leader på lokal nivå, tillsammans med organisationer och förvaltningar på regional, nationell och EU-nivå. Från Sverige deltog fyra ungdomar och en representant från nätverkskansliet. Deltagarna kom från 26 EU-länder samt sju länder utanför EU.

Så bidrog aktiviteten till målen: Uppstart av nytt ungdomsnätverk inom Leader – Youth in Leader Community. Nätverket består av unga under 30 samt mentorer över 30 och bidrar till att knyta ihop unga över hela Europa och kan vara en bas för att stärka ungas inflytande och engagemang inom Leader.

Lärdomar: Det finns intresse i Sverige för internationellt och nationellt nätverkande inom Leader. Många fler unga från Sverige anmälde intresse men valdes inte ut, eftersom arrangörerna eftersträvade en bred representation från EU:s olika medlemsländer. Framöver skulle samma modell kunna användas för att knyta samman unga inom Leader i Sverige. Nationellt engagemang och samordning behövs för att stötta unga inom Leadersverige så att de har möjlighet att ta plats på den internationella arenan och ta del av alla möjligheter som finns.

Tematiskt kluster – Rural youth and generational renewal

Utförare: EU CAP Network

Typ av aktivitet: Digitala tematiska klusterträffar på EU-nivå för förvaltningsmyndigheter och nätverkskansli för informella diskussioner om framgångsrika arbetssätt och hur nätverken kan förstärka ungas inkludering och stötta generationsskiftet inom jordbruket.

Kort beskrivning av aktivitet: Under perioden har det tematiska klustret haft två möten.

Så bidrog aktiviteten till målen: Kunskap om genomförande av CAP i andra länder, omvärldsbevakning, sprida våra erfarenheter från Sverige vidare.

Lärdomar: Ett bra sätt att öka kontakten mellan nätverk och myndigheter i olika länder och för att öka kännedomen om andra europeiska nätverk och resurser, som t.ex. Erasmus. Fokus under perioden har legat på lärdomar från Young Leader Forum samt uppstarten av det nya ungdomsnätverket inom Leader – Youth in Leader Community.

Regionala Leaderträffar

Utförare: Region Sydost 7 mars, Region Väst 4–5 juni, Region Mitt 20–21 augusti

Typ av aktivitet: Fysiska möten

Kort beskrivning av aktivitet: Träffarna är till för att ge leaderområden möjlighet att diskutera gemensamma frågor som till exempel innovation, administration eller mobiliserings- och informationsinsatser. Region Sydost hade 19 deltagare, Region Väst hade 25 deltagare och Region Mitt hade 28 deltagare.

Så bidrog aktiviteten till målen: Genom att utbyta erfarenheter och lärande mellan leadergrupperna och med andra aktörer, kan vi få ett så bra och effektivt genomförande av Leader som möjligt.

Bistå förvaltningen av programmen

Bistå förvaltningen av programmen: Nätverket ska utifrån medlemmarnas nytta ha bistått förvaltningen i genomförandet av strategiska GJP-planen och HFV-programmet.

Webbinarium - utvärdering Havs- fiskeri- och vattenbruksprogrammet

Utförare: Jordbruksverket, Sweco, Nätverkskansliet

Typ av aktivitet: Webbinarium med möjlighet att ställa frågor, 19 juni.

Kort beskrivning av aktivitet: Presentation och frågestund. 38 deltagare från myndigheter och organisationer.

Så bidrog aktiviteten till målen: Spridning av resultat från programmet.

Lärdomar: Enkel bra form men man behöver ha med administratörerna i panelen för att diskutera en effektiv administration och handläggning. Konsulterna hade missat en del i båda rapporterna och vad som är lagkrav och inte samt möjliga vägar. Webbinariet borde vara ett första steg i en längre process som utvärderingssekreteriatet tar med sig.

Webbinarium om ägarskiften inom yrkesfisket

Utförare: Jordbruksverket, Nätverkskansliet

Typ av aktivitet: Webbinarium med presentation och gruppdiskussioner, 14 juni.

Kort beskrivning av aktivitet: Del i en process där SJV jobbar med frågan. Presentation av konsultens rapport med bl.a. intervjuer. Många synpunkter, bra diskussioner. 40 deltagare från myndigheter och organisationer.

Så bidrog aktiviteten till målen: Främja hållbart fiske och bevarande av akvatiska biologiska resurser.

Lärdomar: Bra form. Yrkesfisket intresserade av frågan. Lösningar inte så lätt och det finns skillnader i synsätt mellan fiskare och myndigheter.

Deltagande EU CAP-nätverkets tematiska arbetsgrupp för grön arkitektur

Utförare: EU CAP-nätverket

Typ av aktivitet: Digitala samt ett fysiskt möte

Kort beskrivning av aktivitet: I den tematiska arbetsgruppen diskuterades bland annat förenklingar, ökad miljö- och klimatambition, innovativa metoder och stärkt samarbete. En slutrapport med rekommendationer från arbetsgruppen presenteras under hösten.

Så bidrog aktiviteten till målen: Bidrog till omvärldsbevakning, ökat kontaktnät och spridning av arbetssätt och exempel på genomförande av den strategiska planen i Sverige.

Lärdomar: Ett mycket bra forum för att skapa kontaktnät som kan användas i olika sammanhang.

Inspel på utvärderingsdirektiv inför kommande utvärdering av miljöersättning till betesmarker och slätterängar

Utförare: Jordbruksverket

Typ av aktivitet: Dialogmöte

Kort beskrivning av aktivitet: Deltagare i utförargruppen livsmedelsproduktion och stöd har haft möjligheten att skriftligt/ och eller muntligt lämna inspel på utkast till utvärderingsdirektiv.

Så bidrog aktiviteten till målen:

Lärdomar: Medlemsorganisationer kan ha värdefulla inspel till utvärderingar av stöden.

Övrig verksamhet

Landsbyggsriksdagen 2024

Utförare: Nätverkskansliet i samarbete med medlemsorganisationer och några av våra analys- och arbetsgrupper

Typ av aktivitet: Monter med aktiviteter samt tre seminarier.

Kort beskrivning av aktiviteten: Välbesökt monter som präglades av kampanjen ”Goda nyheter”, som lyfter en mångfald av berättelser som visar på utveckling inom gröna och blåa näringar samt landsbygdsutveckling. Besökarna fick möjlighet att fota sig vid vår fotostation och kommunikatör på plats la ut bilderna i våra sociala medier samt rapporterade löpande från evenemanget. Vi arrangerade tre seminarier med följande teman:

- När krisen kommer – Fiske och vattenbruk som kylskåp i beredskapstider.
Arrangör: Landsbyggsnätverkets arbetsgrupp Hållbara blå näringar
Ca 30 deltagare.
- Jordbrukets gröna omställning – Vem har ansvar och vem ska betala?
Arrangör: Landsbyggsnätverkets analysgrupp Hållbara gröna näringar
46 deltagare anmälda, något färre deltog i slutänden.
- Mer än bara pengar till projekt – Leader tar ut EU till medborgarnas köksbord.
Arrangör: Lokal Utveckling Sverige och Landsbyggsnätverket
10–15 deltagare.

Så bidrog aktiviteten till målen: Kunskapsspridning, möjlighet för medlemsorganisationer att delta och lyfta fram viktiga perspektiv. Ca 100 anmälda till våra seminarier totalt.

Lärdomar: Fler anmälde sig till seminarierna än som i slutänden deltog, vilket kan bero på värmen i seminarielokalerna. En tydlig frågeställning som knyter an till aktuella ämnen är att föredra. Monteraktiviteterna och fotostationen ledde till stor interaktivitet och spridning i sociala medier. Många besök i montern, stort intresse för frågorna som ledde till bra samtal. Mingel på kvällen med smakprover på fisk som beredskapsmat, stort intresse även för den aktiviteten.